

Veehouder moet mais meer als akkerbouwer bekijken

Mikken op een maximale maiskorrelopbrengst

Zo veel mogelijk korrelopbrengst scoren. Dat is volgens KWS-directeur Jan Bakker het enige doel dat veehouders met de maisteelt voor ogen dienen te hebben. 'Veehouders kijken nog te weinig als akkerbouwteiler naar de maisteelt.'

tekst **Annelies Debergh**

Veehouders zouden de maisteelt nog meer als akkerbouwer moeten bekijken

Vijf hectare Genialis van KWS als hoofdprijs VeeteeltVlees Kerstquiz

Wie de vragen van de kerstquiz allemaal juist beantwoordt, maakt kans op vijf hectare maiszaad van zaaizaadverdelaar KWS. Hoofdprijs in de totale prijzenpot

is vijf hectare van het maisras Genialis. Het ras heeft een FAO-getal 230 (vroegrijpheid) en behoort tot de vroege rassen. Het ras kan geoogst worden als snijmais, maar doet ook dienst als vroege korrelmais, voor ccm, geplette mais of mks. Uit de proeven van KWS komt het ras naar voren met een totale drogestofopbrengst van ruim 25,9 ton per hectare bij gebruik als snijmais. Bij toepassing als korrelmais leverde Genialis een drogestofopbrengst van 12,3 ton per hectare bij nul procent vocht.

KWS-directeur Jan Bakker: 'Genialis is te oogsten als kuilmais en als korrelmais'

Totale drogestofopbrengst, korrelopbrengst, verteerbaarheid, zetmeelpercentage of legervastheid; in de rassenlijst komen tal van termen voor die de rundveehouder helpen bij de rassenkeuze. Maar wat is nu echt belangrijk bij de keuze van het maisras? Welke maatstaven moet de rundveehouder daarbij in beeld hebben?

Als directeur bij zaaizaadverdelaar KWS heeft Jan Bakker een geheel eigen visie op de keuze van maisrassen voor de Vlaamse en Nederlandse markt. 'Als veehouder heb je twee dingen', begint Bakker. 'Je hebt enerzijds de grond en anderzijds de veestapel. Zowel met de grond als met de veestapel streef je naar een zo hoog mogelijke opbrengst. Bij de grond is dat zo veel mogelijk vers product of voer, bij de veestapel is dat een maximale vlees- of melkproductie.'

Hij bekijkt grond en veestapel gescheiden. 'Wat je op het land zaait en in de stal gebruikt, dat staat los van elkaar.' Maisteelt moet je volgens Jan Bakker dan ook zien als een akkerbouwteelt. 'Zoals je tarwe zaait voor het graan, dient ook maisteelt alleen voor de korrelopbrengst. Die korrelopbrengst bepaalt de opbrengst van je teelt. De restplant is goed voor de dieren, maar draagt weinig bij aan de rendabiliteit van je teelt.'

Maisteelt is akkerbouwteelt

Veehouders bekijken maisteelt volgens Bakker nog te weinig als akkerbouwer. Als akkerbouwer streef je zo veel mogelijk korrelopbrengst na en ook een veehouder moet dus zo veel mogelijk zetmeelopbrengst van zijn perceel proberen te halen. Alleen zo kan volgens Jan Bakker een veehouder ook goedkoop melk en vlees produceren.

'Met maisteelt kun je drie dingen doen: je kunt de teelt gebruiken voor je eigen

veestapel, voor de productie van biomassa of je kunt de maiskorrel gebruiken voor verkoop aan de krachtvoerindustrie', begint Jan Bakker. 'Het alternatief is een andere teelt.'

De KWS-directeur maakt een snelle berekening. Jan Bakker: 'Met mais kun je naar 15.000 tot 16.000 kilo korrelopbrengst. En dan is de rest van de plant nog niet meegerekend, die restplant heeft ook geen echte meerwaarde.'

Het komt erop aan een maximale korrelopbrengst na te streven. 'Hoe de veehouder deze grondstof vervolgens in het rantsoen van zijn vee inpast, dat moet hij samen met de veevoerspecialist op zijn bedrijf bekijken. Pas dan komt de vraag aan bod hoe zo goedkoop mogelijk vlees kan worden geproduceerd. Wie de grond heeft, moet het gebruik van zijn grond optimaliseren.'

Korrelopbrengst maximaliseren

Doordat in zijn ogen de korrelopbrengst de doorslaggevende economische factor is, maakt Jan Bakker om die reden voor de veehouder ook weinig verschil tussen kuil- en korrelmais. 'Dat is gewoon dezelfde mais en de rassen zijn ook gewoon dezelfde. Alleen de focus ligt iets anders', gaat hij verder. 'Vergelijk de topers onder de kuilmaisrassen en de topers onder de korrelmaisrassen en dan spreek je over tien tot vijftien procent verschil in korrelopbrengst. Omgerekend is dat rond de 1500 kilogram graan, dat verschil kun je precies uitrekenen. Maar te allen tijde is de hoogste korrelopbrengst het belangrijkste; voor welke doeleinden ook.'

Aandacht houdt Jan Bakker wel voor het juiste zaaimoment van de mais. Door de veelvuldige combinatie van Italiaans raaigras in voorteel met mais, komt dat zaaitijdstip af en toe onder druk te staan.

'Veehouders moeten beseffen dat er een heel belangrijke groeiperiode wegvalt bij een late zaai. Bij een laat zaaitijdstip, zoals een zaai midden mei, is er al snel een opbrengstverlies van 1000 tot 2000 kilo. Dan mis je de groei in de periode dat de zon zijn hoogste punt heeft bereikt.' En het gaat verder. Het rendement van de maisteelt wordt gemaakt door de oogst van goed afgerijpte maiskorrel met zo veel mogelijk bestendig zetmeel. Jan Bakker: 'Als de korrel van de mais niet voldoende rijp is, verlies je een groot deel van dat bestendig zetmeel. Dan mis je een stuk productie-efficiëntie. Je moet niet alleen op tijd weg zijn met het gras om op tijd mais te kunnen zaaien, veehouders moeten vooral ook nog eens het geduld hebben om te wachten tot ze het zwarte puntje onder in de korrel zien verschijnen voor ze starten met oogsten. Als je het maximale uit een groeiseizoen wilt halen, dan moet je je daar als veehouder goed op aanpassen.'

Raskeuze bedrijfsafhankelijk

Of veehouders dan beter vroegere in plaats van latere rassen dienen te kiezen, wil Jan Bakker niet zeggen. 'Dat is waar het management van de boer om de hoek komt kijken', klinkt het resoluut. 'Iedere veehouder of akkerbouwer moet zelf uitmaken welke rassen het beste op zijn percelen en in zijn omstandigheden passen.'

Jan Bakker vat het samen als volgt: 'Als een boer de mindset heeft om voor de korrel te kiezen, een gewas te laten groeien met het juiste aanbod van voedingsstoffen en het waterbergend en nutriëntenbergend vermogen van de grond goed in de gaten heeft, dan is met mais een goed economisch rendement te halen onder ecologisch verantwoorde omstandigheden.'